

บทที่ ๓

ข้อมูลพื้นฐานของประชากร

ลักษณะพื้นฐานทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมของผู้ให้สัมภาษณ์

อายุ

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของ สตรีวัยที่มารับบริการจำแนกตามอายุ

อายุ ปี	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๒๙	๔.๘
๒๐ - ๒๔	๑๕๒	๒๓.๗
๒๕ - ๒๙	๑๔๔	๓๖.๓
๓๐ - ๓๔	๑๒๒	๒๐.๔
๓๕ - ๓๙	๖๘	๑๑.๓
๔๐ และมากกว่า	๔๔	๗.๕
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่าสตรีที่มารับบริการวางแผนครอบครัวที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่ประมาณ ๑ ใน ๓ ของผู้ที่เป็นตัวอย่างมีอายุระหว่าง ๒๕ - ๒๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุดที่มารับบริการวางแผนครอบครัวในโรงพยาบาล รองลงมา ร้อยละ ๒๓.๗ อยู่ในกลุ่ม ๒๐ - ๒๔ ปี และร้อยละ ๒๐.๔ อยู่ในกลุ่มอายุ ๓๐ - ๓๔ ปี นอกจากนั้นก็มีร้อยละ ๑๑.๓, ๗.๕ และ ๔.๘ ซึ่งอยู่ในกลุ่มอายุ ๓๕ - ๓๙ ปี, ๔๐ ปีขึ้นไป และต่ำกว่า ๒๐ ปี ซึ่งมี

จำนวนน้อยที่สุดตามลำดับ

การศึกษา

ตารางที่ ๒ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มาใช้บริการจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	๒๗	๔.๕
ป.๑ - ๗	๕๒๔	๗๐.๗
สูงกว่า ป.๗	๑๔๙	๒๔.๘
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของสตรีผู้ที่มาใช้บริการวางแผนครอบครัวที่โรงพยาบาล พบว่าสตรีกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษา ร้อยละ ๗๐.๗ มีการศึกษาจบในการศึกษาภาคบังคับ คือ ประถมปีที่ ๑ - ประถมปีที่ ๗ และที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ มีเพียงร้อยละ ๒๔.๘ และก็ยังมียังมีสตรีในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการศึกษา ร้อยละ ๔.๕

ในด้านอาชีพของสตรีผู้ที่มาใช้บริการที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประมาณร้อยละ ๓๗.๐ ของสตรีเหล่านี้ไม่ได้ทำงาน และที่ทำงานมีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๒๑.๓ และร้อยละ ๑๓.๕ มีอาชีพค้าขาย นอกจากนี้ก็มีอาชีพรับราชการ เกษตรกรรมและทำงานบริษัทเอกชน ร้อยละ ๑๐.๓ ๘.๒ และ ๗.๒ ตามลำดับ (โปรดดูตารางที่ ๓)

ตารางที่ ๓ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มาใช้บริการ จำแนกตามอาชีพ

ประเภทของอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรม	๔๔	๘.๒
ค้าขาย	๘๑	๑๓.๕
รับจ้าง	๑๒๘	๒๑.๓
รับราชการ	๖๒	๑๐.๓
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๑๔	๒.๓
พนักงานบริษัท เอกชน	๔๓	๗.๒
ไม่ได้ทำงาน / แม่บ้าน	๒๒๒	๓๗.๐
ไม่ตอบ	๑	๐.๒
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

ถ้าจำแนกสตรีที่ตก เป็นตัวอย่างนี้ออกไปตามสถานภาพของการมีงานทำ โดยใช้อาชีพ เป็น เกณฑ์กำหนดสถานภาพ กล่าวคือ กำหนดให้สตรีที่มีอาชีพ เป็นแม่บ้านหรือไม่ได้ทำงาน เป็นผู้ไม่มีงานทำ ในกรณีนี้จะพบว่าสตรีที่มาใช้บริการประมาณ ๑ ใน ๓ คือร้อยละ ๓๗.๒ เป็นผู้ไม่มีงานทำ ส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๒.๘ เป็นผู้มีงานทำ (โปรดดูตารางที่ ๔)

ตารางที่ ๔ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการจำแนกตามสถานภาพของ
การมีงานทำ

สถานภาพของการมีงานทำ	จำนวน	ร้อยละ
มีงานทำ	๓๗๗	๖๒.๘
ไม่มีงานทำ	๒๒๒	๓๗.๒
รวม	๕๙๙*	๑๐๐.๐

* จำนวนผู้ไม่ตอบ ๑ คน

สำหรับรายได้ต่อ เดือนรวมกับสามีของสตรีที่มารับบริการวางแผนครอบครัวพบว่า ส่วนใหญ่คือ เกือบประมาณ ครึ่งหนึ่งของสตรีที่ตก เป็นตัวอย่างทั้งหมดมีรายได้ต่อ เดือนรวมกันน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาทถึงร้อยละ ๔๕.๒ และที่มีรายได้รวมอยู่ระหว่าง ๓,๐๐๐ - ๔,๙๙๙ บาท ร้อยละ ๓๒.๘ และที่มีรายได้มากกว่า ๔,๙๙๙ บาทขึ้นไปร้อยละ ๑๗.๘ (โปรดดูตารางที่ ๕)

ตารางที่ ๕ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการจำแนกตามรายได้รวมสามีต่อเดือน

รายได้รวมต่อ เดือน (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ บาท	๒๗๑	๔๕.๒
๓,๐๐๐ - ๔,๙๙๙ บาท	๑๙๗	๓๒.๘
มากกว่า ๔,๙๙๙ บาทขึ้นไป	๑๐๗	๑๗.๘
ไม่ตอบ	๒๔	๔.๒
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับอายุแรกสมรสของสตรีที่มารับบริการวางแผนครอบครัวนั้น พบว่า สตรีส่วนใหญ่สมรสเมื่ออายุน้อย คืออายุต่ำกว่า ๑๙ ปีถึงร้อยละ ๔๒.๐ และสมรสเมื่ออายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ร้อยละ ๔๐.๘ และร้อยละ ๑๔.๒ สมรสเมื่ออายุ ๒๕ - ๒๙ ปี และที่สมรสเมื่ออายุ ๓๐ ปีขึ้นไป มีเพียงร้อยละ ๓.๐ เท่านั้น (โปรดดูตารางที่ ๖)

ตารางที่ ๖ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการจำแนกตามอายุแรกสมรส

อายุแรกสมรส (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑๙ ปี	๒๕๒	๔๒.๐
๒๐ - ๒๔ ปี	๒๔๔	๔๐.๘
๒๕ - ๒๙ ปี	๘๕	๑๔.๒
๓๐ ปี และมากกว่า	๑๙	๓.๐
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

เมื่อสอบถามถึงจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ พบว่าสตรีที่มารับบริการส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งของสตรีกลุ่มตัวอย่างนี้ คือประมาณร้อยละ ๖๖.๗ มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ ๑ - ๒ คน และร้อยละ ๒๙.๒ ที่มีจำนวนบุตรมีชีวิตร ๓ คน และมากกว่า และที่ยังไม่มีบุตรเลยร้อยละ ๔.๑ (โปรดดูตารางที่ ๗)

ตารางที่ ๗ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการ จำแนกตามจำนวนบุตรมีชีวิต

จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ (คน)	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่มี	๒๕	๔.๑
มี ๑ - ๒ คน	๔๐๐	๖๖.๗
๓ คนและมากกว่า	๑๗๕	๒๘.๒
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

แม้ว่าสตรีที่มารับบริการส่วนใหญ่ มีบุตรที่มีชีวิตอยู่ ๑ - ๒ คน แต่เมื่อถามถึงจำนวนบุตรที่ต้องการ พบว่าสตรีส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๕๘.๘ ต้องการมีบุตร ๑ - ๒ คน ร้อยละ ๓๖.๒ ต้องการมีบุตร ๓ คน และมากกว่า และก็ยังมียุติสตรีที่ไม่ต้องการมีบุตรเลย ร้อยละ ๒.๐ และสตรีที่ไม่ได้คิดหรือคิดว่าอย่างไรก็ได้ มีก็ได้ ไม่มีก็ได้ ร้อยละ ๑.๒ ที่ไม่ตอบมีร้อยละ ๑.๘ (โปรดดูตารางที่ ๘)

ตารางที่ ๘ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการ จำแนกตามจำนวนบุตรที่ต้องการ

จำนวนบุตรที่ต้องการ (คน)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการมี	๑๒	๒.๐
๑ - ๒ คน	๓๕๓	๕๘.๘
๓ คนและมากกว่า	๒๑๗	๓๖.๒
ไม่ได้คิด	๗	๑.๒
ไม่ตอบ	๑๑	๑.๘
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

ลักษณะของการสื่อสาร

จะเห็นว่าสตรีในกลุ่มตัวอย่างนี้ ส่วนใหญ่จะมีวิทยุถึงร้อยละ ๘๘.๗ และมีโทรทัศน์ร้อยละ ๗๓.๕ ส่วนเครื่องบันทึกเสียงมีร้อยละ ๔๖.๗ และที่ไม่มีร้อยละ ๕๓.๓ (โปรดดูตารางที่ ๔)

ตารางที่ ๔ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการ จำแนกตามการมีวิทยุ โทรทัศน์ และ เครื่องบันทึกเสียง

	มี		ไม่มี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยุ	๕๓๒	๘๘.๗	๖๘	๑๑.๓	๖๐๐	๑๐๐.๐
โทรทัศน์	๔๔๑	๗๓.๕	๑๕๙	๒๖.๕	๖๐๐	๑๐๐.๐
เครื่องบันทึกเสียง	๒๘๐	๔๖.๗	๓๒๐	๕๓.๓	๖๐๐	๑๐๐.๐

และเมื่อพิจารณาถึงการรับฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และอ่านเอกสารสิ่งพิมพ์ทั้งหลายพบว่าสตรีที่มารับบริการส่วนใหญ่ เคยฟังวิทยุมากที่สุดถึงร้อยละ ๘๘.๕ เคยดูโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ร้อยละ ๗๖.๐ และเคยอ่านเอกสารสิ่งพิมพ์ร้อยละ ๔๖.๘๓ (โปรดดูตารางที่ ๑๐)

ตารางที่ ๑๐ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มาใช้บริการจำแนกตามการเคยรับฟังวิทยุ
โทรทัศน์, สิ่งพิมพ์

	เคย		ไม่เคย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยุ	๕๙๑	๙๘.๕	๙	๑.๕	๖๐๐	๑๐๐.๐
โทรทัศน์, ภาพยนตร์	๕๗๖	๙๖.๐	๒๔	๔.๐	๖๐๐	๑๐๐.๐
เอกสารสิ่งพิมพ์	๕๓๙	๘๙.๘๓	๖๑	๑๐.๑๗	๖๐๐	๑๐๐.๐

สำหรับความถี่ในการรับสื่อมวลชนนั้น ส่วนใหญ่ สตรีที่มาใช้บริการวางแผนครอบครัว
กลุ่มนี้จะรับฟังวิทยุทุกวันถึงครึ่งหนึ่งของสตรีกลุ่มตัวอย่าง คือร้อยละ ๕๕.๓ และดูโทรทัศน์ทุกวัน
ร้อยละ ๕๙.๐ ส่วนการดูภาพยนตร์นั้นไม่แน่นอน สำหรับการอ่านหนังสือพิมพ์นั้น สตรีที่มาใช้บริการ
กลุ่มตัวอย่างนี้ อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน ร้อยละ ๓๔.๗ แต่ในการอ่านเอกสารอื่น ๆ เช่น นิตยสาร
เอกสารและภาพโฆษณาสำหรับสตรีกลุ่มนี้อ่านไม่แน่นอนเป็นส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๔๐.๒, ๔๘.๒
และ ๖๔.๔ ตามลำดับ (โปรดดูตารางที่ ๑๑)

ตารางที่ ๑๑ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มาใช้บริการ จำแนกตามความถี่ของการรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

										รวม
	ทุกวัน	๑ วัน/สัปดาห์	๒-๔ วัน/สัปดาห์	๑ ครั้ง/สัปดาห์	๑ ครั้ง/๒สัปดาห์	๑ ครั้ง/เดือน	ไม่แน่นอน	ไม่เคย		
วิทยุ	๕๕.๓	๒.๘	๑๐.๐	๐.๓	-	๐.๓	๒๙.๗	๑.๕	๑๐๐.๐	
	(๓๓๒)	(๑๗)	(๖๐)	(๒)	-	(๒)	(๑๗๘)	(๘)	(๖๐๐)	
โทรทัศน์	๕๙.๐	๓.๒	๘.๗	๐.๕	-	๑.๐	๒๐.๕	๗.๑	๑๐๐.๐	
	(๓๕๔)	(๑๙)	(๕๒)	(๓)	-	(๖)	(๓๕๔)	(๔๒)	(๖๐๐)	
ภาพยนตร์	๑.๐	๓.๓	๐.๓	๒.๗	๐.๓	๑๑.๘	๖๙.๕	๖.๕	๑๐๐.๐	
	(๖)	(๒๐)	(๒)	(๑๖)	(๒)	(๗๑)	(๔๑๗)	(๓๙)	(๖๐๐)	
หนังสือพิมพ์	๓๔.๗	๒.๕	๗.๐	๐.๓	-	๑.๗	๓๙.๕	๑๔.๓	๑๐๐.๐	
	(๒๐๘)	(๑๕)	(๔๒)	(๒)	-	(๑๐)	(๒๓๗)	(๘๖)	(๖๐๐)	
นิตยสาร	๔.๕	๑๒.๓	๑.๐	๒.๓	๐.๒	๓.๘	๔๐.๒	๓๕.๖	๑๐๐.๐	
	(๒๗)	(๗๔)	(๖)	(๑๔)	(๑)	(๒๓)	(๒๔๑)	(๒๑๔)	(๖๐๐)	
เอกสาร	๒.๐	๑.๐	-	-	๐.๒	๑.๕	๔๘.๒	๔๗.๒	๑๐๐.๐	
	(๑๒)	(๖)	-	-	(๑)	(๘)	(๒๘๙)	(๒๘๓)	(๖๐๐)	
แผ่นภาพ, ป้ายโฆษณา	๑๐.๘	๐.๕	๐.๗	๐.๓	๐.๒	๐.๘	๖๔.๔	๒๒.๓	๑๐๐.๐	
	(๖๕)	(๓)	(๔)	(๒)	(๑)	(๕)	(๓๘๖)	(๑๓๔)	(๖๐๐)	

จากการศึกษาการรับฟังการไต่สวน ได้เห็นเกี่ยวกับเรื่องการวางแผนครอบครัว ภายในระยะเวลา ๓ เดือนที่ผ่านมา ปรากฏว่าสตรีที่มารับบริการส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารความรู้จากบุคคล ร้อยละ ๔๑.๒ จากทั้งบุคคลและสื่อมวลชน ร้อยละ ๓๙.๒ และได้ทราบจากสื่อมวลชนอย่างเดียว ร้อยละ ๑๓.๒ และไม่เคยได้รับทราบเลยในช่วงระยะ ๓ เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ ๓.๘ (โปรดดูตารางที่ ๑๒)

ตารางที่ ๑๒ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการจำแนกตามแหล่งที่ได้ยิน, เห็น ฟัง เกี่ยวกับเรื่องการวางแผนครอบครัวในระยะ ๓ เดือนที่ผ่านมา

แหล่งข่าว	จำนวน	ร้อยละ
บุคคล	๒๔๗	๔๑.๒
สื่อมวลชน	๗๙	๑๓.๒
บุคคลและสื่อมวลชน	๒๓๕	๓๙.๒
ไม่เคยได้รับ	๒๓	๓.๘
ไม่ตอบ	๑๖	๒.๗
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

เมื่อถามถึงบุคคลที่ให้ข่าวปรากฏว่าส่วนใหญ่ สตรีที่มารับบริการเหล่านี้จะทราบข่าวเรื่องการวางแผนครอบครัวจากเพื่อนมากที่สุด คือ ร้อยละ ๓๐.๒ รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง คือ แพทย์ พยาบาล ร้อยละ ๑๙.๐ และจากสามีและญาติ ร้อยละ ๑๐.๘ (โปรดดูตารางที่ ๑๓)

ตารางที่ ๑๓ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการจำแนกตามประเภทของบุคคล
ที่ให้ข่าวเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

บุคคลที่ให้ข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
สามี, ญาติ	๖๕	๑๐.๘
เพื่อน	๑๘๑	๓๐.๒
เจ้าหน้าที่ (แพทย์, พยาบาล และ พนักงานวางแผนครอบครัว	๑๔๔	๑๙.๐
สามี, ญาติ - เพื่อน	๕๖	๙.๓
สามี, ญาติ - เจ้าหน้าที่	๔๓	๗.๒
เพื่อน - เจ้าหน้าที่	๒	๐.๓
สามี, ญาติ - เพื่อน - เจ้าหน้าที่	๑๖	๒.๗
ไม่ได้รับจากบุคคล	๑๐๗	๑๗.๘
ไม่ตอบ	๑๖	๒.๗
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

สำหรับสื่อมวลชนที่ให้ข่าวนั้นส่วนใหญ่ ได้รับทราบเกี่ยวกับเรื่องการวางแผนครอบครัว
จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ นิตยสาร จุลสารและโปสเตอร์) ร้อยละ ๑๑.๘
ทราบจากวิทยุ ร้อยละ ๑๑.๓ และทราบจากโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ ร้อยละ ๗.๕ นอกจากนั้น
ทราบจากสื่อมวลชนหลาย ๆ อย่างปนกัน (โปรดดูตารางที่ ๑๔)

ตารางที่ ๑๔ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการ จำแนกตามประเภทของ
สื่อมวลชน ที่ให้ข่าวสารเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

สื่อมวลชนที่ให้ข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
วิทยุ	๖๘	๑๑.๓
โทรทัศน์, ภาพยนตร์	๔๕	๗.๘
สิ่งพิมพ์	๗๑	๑๑.๘
วิทยุ, โทรทัศน์, ภาพยนตร์	๕๒	๘.๗
วิทยุ - สิ่งพิมพ์	๑๔	๒.๕
โทรทัศน์, ภาพยนตร์ - สิ่งพิมพ์	๑๐	๑.๗
วิทยุ - โทรทัศน์, ภาพยนตร์ - สิ่งพิมพ์	๕๘	๙.๗
ไม่ได้รับจากสื่อมวลชน	๒๖๕	๔๔.๒
ไม่ตอบ	๑๖	๒.๗
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

จากการศึกษาถึงเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวว่าสตรีกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ เคยพูด
คุยหรือปรึกษา เรื่องนี้กับใครบ้างหรือไม่ ปรากฏว่า สตรีที่มารับบริการส่วนใหญ่จะปรึกษาหรือพูด
คุยเรื่องวางแผนครอบครัวกับสามีและญาติมากที่สุด ร้อยละ ๒๔.๘ รองลงมาก็คือปรึกษาทั้งสาม
ญาติ และเพื่อน ร้อยละ ๑๔.๒ และร้อยละ ๑๖.๐ ที่ปรึกษากับหลาย ๆ ฝ่ายคือทั้งสามี ญาติ
และเจ้าหน้าที่ (แพทย์ พยาบาล และพนักงานวางแผนครอบครัว) และที่ปรึกษาเพื่อนร้อยละ ๑๑.๐

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า มีสตรีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ ๑๐.๘ เท่านั้นที่เคยพูดคุยหรือ
ปรึกษาแพทย์ พยาบาล หรือพนักงานวางแผนครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องนี้ (โปรดดูตารางที่ ๑๕)

ตารางที่ ๑๕ จำนวนและร้อยละของสตรีที่รับบริการ จำแนกตามแหล่งที่เคยปรึกษา
เรื่องวางแผนครอบครัว

แหล่งปรึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สามี, ญาติ	๑๔๙	๒๔.๘
เพื่อน	๖๖	๑๑.๐
เจ้าหน้าที่ (แพทย์, พยาบาล, พนักงานวางแผนครอบครัว)๖๕		๑๐.๘
สามี, ญาติ - เพื่อน	๑๑๕	๑๙.๒
สามี, ญาติ - เจ้าหน้าที่	๙๖	๑๖.๐
เพื่อน - เจ้าหน้าที่	๑๐	๑.๗
สามี, ญาติ - เพื่อน - เจ้าหน้าที่	๗๐	๑๑.๗
ไม่เคย	๒๘	๔.๗
ไม่ตอบ	๑	๐.๒
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาต่อไปอีกว่า การที่สตรีกลุ่มตัวอย่างนี้มารับบริการที่โรงพยาบาล ได้รับข่าวจากแหล่งใด พบว่า สตรีส่วนใหญ่จะทราบจากบุคคลถึงร้อยละ ๘๕.๓ ที่ทราบจากสื่อมวลชน มีเพียงร้อยละ ๒.๓ เท่านั้น (โปรดดูตารางที่ ๑๖)

ตารางที่ ๑๖ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มาใช้บริการ จำแนกตามแหล่งข่าวสาร
เรื่องบริการวางแผนครอบครัวของโรงพยาบาล

แหล่งข่าวสารเรื่องบริการวางแผนครอบครัวของโรงพยาบาล	จำนวน	ร้อยละ
บุคคล	๕๑๒	๘๕.๓
สื่อมวลชน	๑๔	๒.๓
บุคคลและสื่อมวลชน	๗๔	๑๒.๓
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

ชัยยุทธ บุญญาณิตย์^๑ รายงานว่าสตรีส่วนใหญ่เกือบครึ่งหนึ่ง คือร้อยละ ๘๕.๓ ทราบเรื่องบริการวางแผนครอบครัวของศูนย์บริการสาธารณสุข จากพนักงานเย็บผ้า ทราบจากเพื่อน ร้อยละ ๒๘.๑ และทราบเองจากการมารับบริการอย่างอื่นที่ศูนย์ร้อยละ ๑๕.๖

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าสตรีที่มาใช้บริการส่วนใหญ่ทราบ เรื่องบริการวางแผนครอบครัวของโรงพยาบาล เช่น แพทย์ พยาบาล จะนำการแนะนำให้ความรู้เรื่องวิธีการวางแผนครอบครัวตอนที่สตรีเหล่านี้มาทำคลอด และได้ชักชวนให้มาใช้บริการวางแผนครอบครัวที่โรงพยาบาล ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าสตรีเหล่านี้ทราบเรื่องบริการ จากเจ้าหน้าที่มากที่สุดถึง ร้อยละ ๘๕.๐ รองลงมาคือทราบจากเพื่อนที่เคยมาใช้บริการที่โรงพยาบาล ร้อยละ ๒๓.๘ และทราบจากสามีหรือ

^๑ชัยยุทธ บุญญาณิตย์, "การสำรวจความพอใจของผู้รับบริการวางแผนครอบครัวของกรุงเทพมหานคร" รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการศึกษาด้านพฤติกรรมเจริญพันธุ์ และการวางแผนครอบครัวของไทย (สถาบันวิจัยประชากรและสังคมและฝ่ายพัฒนาและวางแผน มหาวิทยาลัยมหิดล, ๑๙ - ๒๑ มกราคม ๒๕๒๐), หน้า ๖๑ - ๖๗.

ตารางที่ ๑๗ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มาใช้บริการจำแนกตามประเภทของบุคคล
ที่ให้เข้ารับบริการวางแผนครอบครัวของโรงพยาบาล

บุคคลที่ให้ข่าว	จำนวน	ร้อยละ
สามี, ญาติ	๗๕	๑๒.๕
เพื่อน	๑๔๓	๒๓.๘
เจ้าหน้าที่ (แพทย์, พยาบาล)	๒๕๔	๔๕.๐
สามี, ญาติ - เพื่อน	๒๗	๔.๕
สามี, ญาติ - เจ้าหน้าที่	๒๓	๓.๘
เพื่อน - เจ้าหน้าที่	๑๕	๒.๕
สามี, ญาติ - เจ้าหน้าที่	๗	๑.๒
ไม่ทราบจากบุคคล	๑๖	๑.๗
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

ลักษณะความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวของสตรีที่มาใช้บริการ

ความรู้เรื่องการวางแผนครอบครัว

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวทำให้ทัศนคติที่เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวของประชาชนเพิ่มขึ้น และในลักษณะเดียวกันนี้ก็ยังมีผลให้อัตราการใช้วิธีการต่าง ๆ ของการวางแผนครอบครัวเพิ่มขึ้นในกลุ่มสตรีที่ต้องการจะจำกัดภาวะเจริญพันธุ์ของตนเอง

ในโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง เศรษฐกิจสังคมและประชากร พ.ศ. ๒๕๑๒ ในเรื่องภาวะเจริญพันธุ์และการวางแผนครอบครัวของสตรีในชนบทและ เขตเมืองของ

ประเทศไทย พบว่า สตรีในเขตเมืองรู้วิธีการวางแผนครอบครัวมากกว่าสตรีในเขตชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีในเขตกรุงเทพมหานครทราบวิธีการคุมกำเนิดทุกวิธีมากกว่าสตรีในเขตเมืองอื่น ๆ^๑

ในการศึกษาภาวะเจริญพันธุ์และการวางแผนครอบครัวของสตรีในกรุงเทพมหานคร ของสุนทร สุวิปกิจ^๒ พ.ศ. ๒๕๑๖ พบว่า สตรีร้อยละ ๘๗.๕ ทราบเรื่องวางแผนครอบครัวเป็นอย่างดี และ เสาวณีย์ สีสานุช^๓ ได้ศึกษาในลักษณะเดียวกัน พบว่าสตรีส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ถึงร้อยละ ๗๑.๖ วิธีที่ทราบมากที่สุดก็คือ ยาเม็ดรับประทานร้อยละ ๓๓.๗ และห่วงอนามัยร้อยละ ๒๗.๖ ส่วนการวางแผนครอบครัวแบบถาวรนั้น มีผู้ทราบเพียงร้อยละ ๒๑.๒ เท่านั้น นอกจากนี้ วชิระ สิงหะคเชนทร์^๔ ได้ศึกษาสตรีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๒๐ พบว่า สตรีกลุ่มที่ศึกษาเกือบทั้งหมด รู้จักวิธีวางแผนครอบครัวอย่างน้อย ๑ วิธี ถึงร้อยละ ๔๘.๑ และวิธีที่ทราบมากที่สุดคือ ยาเม็ดรับประทาน ทราบถึงร้อยละ ๔๖.๘ รองลงมาคือห่วงอนามัย ยาฉีด ทำหมันหญิง ทำหมันชาย และถุงยางอนามัย ร้อยละ ๔๓.๘, ๔๒.๔, ๔๘.๓, ๔๓.๐ และ ๓๖.๕ ตามลำดับ

^๑พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ และวิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ, "ภาวะเจริญพันธุ์และการวางแผนครอบครัวของสตรีในชนบทและเขตเมืองของประเทศไทย," เอกสารวิจัยหมายเลข ๑๔ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันประชากรศาสตร์, เอกสารวิจัยหมายเลข ๑๔, ๒๕๑๗), หน้า ๑๐.

^๒สุนทร สุวิปกิจ, "ภาวะเจริญพันธุ์และการวางแผนครอบครัว....., หน้า ๑๘.

^๓เสาวณีย์ สีสานุช, "นักสังคมสงเคราะห์กับการแก้ปัญหา.....," หน้า ๒๐.

^๔วชิระ สิงหะคเชนทร์, "ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้บริการสาธารณสุขและการวางแผนครอบครัว.....," หน้า ๖๗.

จากโครงการสงขลา เยาวรัตน์ ปรีกษ์ขาม^๑ พบว่า ที่อำเภอจะนะ และอำเภอ สะทิงพระ ประชากรรู้จักวิธีการวางแผนครอบครัวอย่างน้อย ๑ วิธี ถึงร้อยละ ๖๖.๒ และ ๗๒.๗ ตามลำดับ วิธีวางแผนครอบครัวที่รู้จักมากที่สุดคือ ยาเม็ดรับประทาน รองลงมาคือการ ทำหมันหญิง ห่วงอนามัย ทำหมันชายและถุงยางอนามัยสำหรับอำเภอจะนะ แต่ที่อำเภอสะทิงพระ วิธีที่รู้จักมากที่สุดคือยาเม็ดรับประทาน การทำหมันหญิง การทำหมันชาย ห่วงอนามัยและถุงยาง- อนามัยตามลำดับ

จากการศึกษานี้พบว่าสตรีที่มารับบริการที่โรงพยาบาลตัวอย่างทั้งหมดมีความรู้เรื่อง วิธีการวางแผนครอบครัวเป็นอย่างดี สตรีส่วนใหญ่ทราบทั้งวิธีชั่วคราวและวิธีถาวรถึงร้อยละ ๗๒.๐ ทราบเฉพาะวิธีชั่วคราวร้อยละ ๒๖.๐ และทราบวิธีถาวรอย่างเดียวร้อยละ ๒.๐ (โปรดดูตารางที่ ๑๘)

ตารางที่ ๑๘ จำนวนและร้อยละของสตรีที่รับบริการ จำแนกตามความรู้เรื่องการ วางแผนครอบครัว

วิธีการวางแผนครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
วิธีชั่วคราวและถาวร	๔๓๒	๗๒.๐
วิธีชั่วคราว	๑๕๖	๒๖.๐
วิธีถาวร	๑๒	๒.๐
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

^๑Yawat Porapakham, "Songkhla Integrated Rural Development Model," A Report on Community Baseline Survey May 1977 (December 1977) P. 31 - 32.

เมื่อพิจารณารายละเอียดของวิธีการวางแผนครอบครัวทั้งแบบชั่วคราว และแบบถาวร วิธีที่สตรีเหล่านี้รู้จักมากที่สุดคือ ยาเม็ดรับประทาน ถึงร้อยละ ๘๘.๕ รองลงมาคือ ห่วงอนามัย ยาฉีด ทำหมันหญิง ถุงยางอนามัย และทำหมันชาย ร้อยละ ๗๗.๕, ๗๓.๘, ๗๓.๕, ๖๕.๘ และ ๕๓.๘ ตามลำดับ ส่วนอีก ๒ วิธีซึ่งสตรีที่มาใช้บริการส่วนใหญ่ไม่ทราบนั้นคือ วิธีที่ผู้ชายหลั่งน้ำกามออกนอกช่องคลอด และวิธีนับระยะปลอดภัย ถึงร้อยละ ๘๓.๗ และ ๗๗.๗ (โปรดดูตารางที่ ๑๘)

ทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

การวางแผนครอบครัว จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่นั้น ต้องคำนึงถึงความรู้ และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของประชากร อันจะนำไปสู่การปฏิบัติ จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าประชากรมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวแล้ว แต่ความรู้ที่ได้รับนั้นถ้าไม่ได้นำมาพิจารณาไตร่ตรองหาคุณค่าหรือประโยชน์แล้วก็จะไม่ทำให้เกิดการยอมรับ แต่ถ้าเขาได้นำความรู้มาพิจารณาและเห็นว่ามิประโยชน์ มีทัศนคติที่ดีก็จะเกิดการยอมรับและการปฏิบัติ จะเป็นผลตามมาหลังจากที่เขาเกิดการยอมรับแล้ว

จากการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องของการมีบุตรหลังแต่งงาน พบว่าสตรีส่วนใหญ่ ประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ ๕๐ เห็นว่าควรชะลอการเกิดไว้ก่อน และร้อยละ ๓๓.๓๓ เห็นว่าขึ้นอยู่กับความพร้อมและที่เห็นว่าควรจะมีบุตรทันทีมีร้อยละ ๑๐.๐ เท่านั้น^๑ แต่จากการศึกษาในครั้งนี้ เมื่อได้สัมภาษณ์สตรีผู้มารับบริการวางแผนครอบครัว เกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนคติต่อการมีบุตรหลังจากการแต่งงาน ปรากฏว่าสตรีที่มารับบริการส่วนใหญ่ ๒ ใน ๕ ของสตรีกลุ่มนี้ คือร้อยละ ๓๙.๘ มีความเห็นว่า ควรชะลอการเกิดไว้ก่อน รองลงมาคือต้องให้พร้อมถึงจะมีบุตร ร้อยละ ๒๗.๘ และที่เห็นว่า หลังการแต่งงานควรจะมีบุตรทันที ร้อยละ ๒๖.๒ ส่วนผู้ที่ไม่มีความคิดเห็น มีร้อยละ ๒๖.๒ แสดงว่าส่วนใหญ่ยังได้ตระหนักถึงการมีบุตรหลังแต่งงานว่าต้องให้มีความพร้อมจึงจะมี ฉะนั้นก็ควรชะลอการเกิดไว้ก่อนด้วยการใช้วิธีวางแผนครอบครัว (โปรดดูตารางที่ ๒๐)

^๑ บำรุง สุขพรรณ, บทบาทของสื่อในการเผยแพร่..., หน้า ๕๘.

ตารางที่ ๒๐ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการจำแนกตามความคิดเห็นในการ
มีบุตรหลังแต่งงาน

ความคิดเห็น เกี่ยวกับการมีบุตรหลังแต่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
ควรมิบุตรทันที	๑๕๗	๒๖.๒
ควรชะลอการ เกิดไว้ก่อน	๒๓๙	๓๙.๘
ขึ้นอยู่กับความพร้อม	๑๖๗	๒๗.๘
ไม่มีความ เห็น	๒๐	๓.๓
ไม่ตอบ	๑๗	๒.๘
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

เมื่อสอบถามถึง เรื่องการใช้วิธีการวางแผนครอบครัวว่ามีความจำเป็นและ เห็นสมควรที่จะ
ต้องให้พ่อแม่และสามีทราบหรือไม่ พบว่าสตรีที่มารับบริการส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๑.๘ เห็นสมควรให้
พ่อแม่ได้รับรู้ และร้อยละ ๓๔.๐ ที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็น แต่ควรจะบอกให้สามีได้รับรู้นั้นมีจำนวนมาก
เกือบทั้งหมดของสตรีกลุ่มนี้ คือร้อยละ ๙๖.๒ ขณะเดียวกันก็ยังมีสตรีอีกประมาณร้อยละ ๓.๕ ที่เห็นว่า
ไม่จำเป็นต้องให้สามีรับรู้ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับระหว่างพ่อแม่และสามี จะเห็นว่าสามีมีอิทธิพล
มากกว่าพ่อแม่ (โปรดดูตารางที่ ๒๑)

ตารางที่ ๒๑ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มาใช้บริการ จำแนกตามการให้พ่อแม่และสามี
รับรู้เรื่องวางแผนครอบครัว

ความคิดเห็น	พ่อแม่รับรู้		สามีรับรู้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมควร/จำเป็น	๓๗๑	๖๑.๘	๕๗๗	๙๖.๒
ไม่สมควร/ไม่จำเป็น	๒๐๔	๓๔.๐	๒๑	๓.๕
ไม่ตอบ	๒๕	๔.๒	๒	๐.๓
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐	๖๐๐	๑๐๐.๐

เมื่อหันมาพิจารณาถึงทัศนคติทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวของสตรีที่มาใช้บริการวางแผนครอบครัว พบว่าส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการวางแผนครอบครัวและเห็นความสำคัญ เกี่ยวกับอนาคตของบุตรและชีวิตในครอบครัวมาก จะเห็นได้ว่าสตรีกลุ่มนี้มีความคิดว่าถ้ารู้จักวางแผนครอบครัวคือจำกัดจำนวนบุตรให้พอเหมาะแล้วจะทำให้สามารถให้การศึกษาและเลี้ยงดูบุตรได้เต็มที่ ถึงร้อยละ ๙๗.๐ รองลงมาเห็นว่าการวางแผนครอบครัวจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้นและยังทำให้พ่อแม่มีเวลาพักผ่อนมากขึ้น ร้อยละ ๙๖.๓ และ ๙๕.๗ ตามลำดับ แต่เมื่อถามถึงเวลาที่ไปโรงพยาบาลว่าการวางแผนครอบครัวทำให้เสียเวลาไปตรวจตามหมอนัดหรือไม่ ส่วนใหญ่จะเห็นว่าไม่เสียเวลาร้อยละ ๗๓.๔ แต่ยังมีสตรีที่เห็นว่าเสียเวลาถึง ๑ ใน ๔ ของสตรีกลุ่มนี้คือร้อยละ ๒๖.๖ แต่อย่างไรก็ตาม เขาก็ยังมาใช้บริการวางแผนครอบครัว เพราะถึงแม้จะเสียเวลาบ้างก็ยังได้ประโยชน์คุ้มค่ามากกว่า จึงสรุปได้ว่าสตรีที่มาใช้บริการวางแผนครอบครัวนี้ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว (โปรดดูตารางที่ ๒๒)

ตารางที่ ๒๒ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่มาใช้บริการ จำแนกตามทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

ทัศนคติ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	รวม
- การวางแผนครอบครัวทำให้มีเวลาพักผ่อนมากขึ้น	๘๕.๗	๔.๓	๑๐๐.๐
- การวางแผนครอบครัวทำให้มีเวลาประกอบอาชีพ	๘๑.๘	๘.๒	๑๐๐.๐
- การวางแผนครอบครัวทำให้มารดามีสุขภาพดีขึ้น	๘๒.๓	๗.๗	๑๐๐.๐
- การวางแผนครอบครัวทำให้ความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น	๘๖.๓	๓.๗	๑๐๐.๐
- การวางแผนครอบครัวทำให้สามารถให้การศึกษาและเลี้ยงดูบุตรได้เต็มที่	๘๗.๐	๓.๐	๑๐๐.๐
- การวางแผนครอบครัวทำให้สิ้นเปลืองเงินในการซื้ออุปกรณ์	๑๑.๓	๘๘.๗	๑๐๐.๐
- การวางแผนครอบครัวทำให้เสียเวลาไปตรวจตามนัด	๒๖.๖	๗๓.๔	๑๐๐.๐
- การวางแผนครอบครัวทำให้ขาดแรงงาน	๑๔.๘	๘๕.๒	๑๐๐.๐
- การวางแผนครอบครัวทำให้อันตรายและโรคแทรกได้ง่าย	๑๖.๕	๘๓.๕	๑๐๐.๐
- การวางแผนครอบครัวทำให้สมรรถภาพทางเพศเสื่อม	๑๒.๘	๘๗.๒	๑๐๐.๐

การปฏิบัติ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

การปฏิบัติการวางแผนครอบครัว เป็นการนำเอาความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว มาพิจารณาไตร่ตรองว่าจะยอมรับนำไปทดลองปฏิบัติ ในขณะที่กำลังคิดใคร่ครวญพิจารณานั้นบังเอิญ ไปได้รับข่าวลือเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวทั้งทางที่ดีและไม่ดีมา จึงทำให้เขาต้องคิดใคร่ครวญมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เขายอมรับปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอย่างไร ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้สอบถามถึงเรื่องข่าวลือในการวางแผนครอบครัว ปรากฏว่าสตรีที่มารับบริการส่วนใหญ่เคยได้ยินข่าวลือ ลักษณะของข่าวลือที่ได้รับนั้นมักเกี่ยวกับผลเสียของสุขภาพทางร่างกายร้อยละ ๕๕.๕ และผลเสียทางสุขภาพจิตหรือทางอารมณ์ร้อยละ ๒๓.๘ แต่ก็ยังมีข่าวลือที่เกี่ยวกับทางเศรษฐกิจ ร้อยละ ๓.๓ และข่าวลือที่เป็นผลดีต่อสุขภาพร้อยละ ๒.๓ (โปรดดูตารางที่ ๒๓)

ตารางที่ ๒๓ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการ จำแนกตามลักษณะของข่าวลือ
เกี่ยวกับวางแผนครอบครัวที่ได้รับ

ลักษณะของข่าวลือ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
ผลเสียทางร่างกาย	๓๓๓	๕๕.๕
ผลเสียทางอารมณ์	๑๔๓	๒๓.๘
ผลดีทางสุขภาพ	๑๖	๒.๗
ผลดีทาง เศรษฐกิจ	๒๐	๓.๓
ไม่เคยได้ยิน	๘๘	๑๔.๗
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

สำหรับแหล่งข่าวสื่อที่เขาได้รับนั้นส่วนใหญ่ได้รับมาจากเพื่อนถึง ๒ ใน ๓ ของจำนวนสตรี
 ที่มารับบริการ คือร้อยละ ๗๖.๒ รองลงมาได้รับจากญาติและเจ้าหน้าที่คือแพทย์ พยาบาล ร้อยละ
 ๕.๐ และ ๔.๒ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าเพื่อนเป็นแหล่งข่าวที่เขาจะนำไปตัดสินใจทดลองปฏิบัติหรือ
 ไม่ปฏิบัติต่อไป (โปรดดูตารางที่ ๒๔)

ตารางที่ ๒๔ จำนวนและร้อยละของสตรีที่มารับบริการจำแนกตามแหล่งข่าวสื่อ

แหล่งข่าวสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
ญาติ	๓๐	๕.๐
เพื่อน	๔๕๗	๗๖.๒
แพทย์, พยาบาล	๒๕	๔.๑
ไม่เคยได้ยิน	๘๘	๑๔.๗
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

จากข่าวสื่อเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับจากเพื่อนนั้น ทำให้ต้องศึกษา
 ต่ออีกว่า ข่าวสื่อที่เขาได้รับนั้นเขามีความเชื่อหรือไม่ ปรากฏว่าสตรีกว่า ๑ ใน ๓ คือร้อยละ ๓๕.๗
 ไม่เชื่อ และที่ไม่แน่ใจ ร้อยละ ๓๔.๕ และที่เชื่อก็มีร้อยละ ๑๕.๒ ตามตารางที่ ๒๕

ตารางที่ ๒๕ จำนวนและร้อยละของสตรี จำแนกตามความ เชื่อข่าวลือของการวางแผน
ครอบครัว

ความ เชื่อข่าวลือ	จำนวน	ร้อยละ
เชื่อ	๔๑	๑๔.๒
ไม่แน่ใจ	๒๐๗	๓๔.๕
ไม่เชื่อ	๒๑๔	๓๕.๗
ไม่เคยได้รับ	๘๘	๑๔.๗
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

ถึงแม้ว่าสตรี เหล่านี้ จะได้รับข่าวลือ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข่าว
เกี่ยวกับผลเสียก็ตามแต่ เขาก็ไม่เชื่อและไม่แน่ใจ เมื่อเขาเกิดความไม่เชื่อและไม่แน่ใจ เขาก็ต้อง
ยอมทดลองใช้ดูว่าจะ เป็นอย่างไร จึงมาใช้บริการวางแผนครอบครัวในโรงพยาบาล ฉะนั้น เมื่อถาม
ถึงวิธีการวางแผนครอบครัวที่เคยใช้มาก่อน จะใช้วิธีปัจจุบันหรือไม่นั้น ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๐.๕ เคยใช้
วิธีอื่นมาก่อน และอีก ๔๙.๕ ไม่เคยใช้วิธีอื่นใดมาก่อน และวิธีที่เคยใช้มาก่อนที่จะใช้วิธีในปัจจุบันนี้
ก็คือยาเม็ดรับประทาน เป็นส่วนใหญ่ (โปรดดูตารางที่ ๒๖)

ตารางที่ ๒๖ จำนวนและร้อยละของสตรีจำแนกตามวิธีวางแผนครอบครัวที่เคยใช้มาก่อน
วิธีปัจจุบัน

วิธีวางแผนครอบครัวที่เคยใช้มาก่อน	จำนวน	ร้อยละ
ยาเม็ดรับประทาน	๑๘๑	๓๐.๒
ห่วงอนามัย	๔๓	๗.๒
ยาฉีด	๒๘	๔.๗
ถุงยางอนามัย	๑๓	๒.๒
นัยระยะปลอดภัย	๑	๐.๒
หลั่งน้ำกามข้างนอก	๒	๐.๓
ยาเม็ด-ห่วงอนามัย	๑๑	๑.๘
ยาเม็ด-ยาฉีด	๑	๑.๘
ยาเม็ด-ถุงยางอนามัย	๗	๑.๒
ยาเม็ด-นัยระยะปลอดภัย	๒	๐.๓
ห่วงอนามัย-ถุงยางอนามัย	๑๑	๐.๒
ไม่เคยใช้มาก่อน	๒๔๗	๔๙.๕
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

จากการศึกษาถึงวิธีวางแผนครอบครัวที่สตรีมารับบริการอยู่ในปัจจุบันนี้ พบว่าส่วนใหญ่ประมาณ ๑ ใน ๓ ของจำนวนสตรีทั้งหมดที่มาใช้บริการคือร้อยละ ๓๒.๓ ใช้ยาฉีด เพื่อป้องกันการมีบุตร รองลงมาได้แก่ห่วงอนามัย ยาเม็ดรับประทานและทำหมันหญิง ร้อยละ ๒๗.๓, ๒๒.๕ และ ๑๖.๒ ตามลำดับ (โปรดดูตารางที่ ๒๗)

ตารางที่ ๒๗ จำนวนและร้อยละของสตรีจำแนกตามวิธีวางแผนครอบครัวที่ใช้ในปัจจุบัน

วิธีวางแผนครอบครัวที่ใช้ปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ยาเม็ดรับประทาน	๑๓๔	๒๒.๕
ห่วงอนามัย	๑๖๔	๒๗.๓
ยาฉีด	๑๙๔	๓๒.๓
ถุงยางอนามัย	๑๐	๑.๗
หมันหญิง	๙๗	๑๖.๒
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

วิธีการวางแผนครอบครัวที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้สตรีส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งของสตรีทั้งหมดตอบว่าตัดสินใจเลือกใช้เองถึงร้อยละ ๕๖.๐ และแพทย์ พยาบาล แนะนำชักจูงให้ใช้ร้อยละ ๓๗.๒ (โปรดดูตารางที่ ๒๘) จากการที่สตรีเหล่านี้เลือกใช้วิธีในปัจจุบันเป็นเพราะเขาเห็นว่า เป็นวิธีที่ง่ายสะดวกสบาย ปลอดภัย และไม่มีผลข้างเคียง

ตารางที่ ๒๘ จำนวนและร้อยละของสตรี จำแนกตามแหล่งที่แนะนำให้ใช้วิธีปัจจุบัน

แหล่งแนะนำ	จำนวน	ร้อยละ
ตัดสินใจเอง	๓๓๖	๕๖.๐
เพื่อน	๒๗	๔.๕
แพทย์, พยาบาล	๒๒๓	๓๗.๒
นักสังคมสงเคราะห์	๓	๐.๕
พนักงานวางแผนครอบครัว	๗	๑.๒
ไม่ตอบ	๔	๐.๗
รวม	๖๐๐	๑๐๐.๐

จะเห็นได้ว่าสตรีที่มารับบริการวางแผนครอบครัวนี้ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษา ฉะนั้น เมื่อได้รับข่าวหรือความรู้เกี่ยวกับ เรื่องวิธีการวางแผนครอบครัวมา ก็นำมาพิจารณาตัดสินใจเลือกใช้เอง และเมื่อใช้แล้วส่วนใหญ่ของสตรีที่มาใช้บริการในแต่ละวิธี จะรู้สึกพอใจถึงร้อยละ ๙๒.๓

จากการสอบถามเกี่ยวกับการบริการของหน่วยบริการวางแผนครอบครัวในโรงพยาบาล จะเห็นได้ว่าสตรีที่มารับบริการส่วนใหญ่มีความพอใจในการบริการของเจ้าหน้าที่ดีมาก และวันเวลาที่โรงพยาบาลจัดบริการให้นั้นก็เหมาะสมดีแล้ว และการมารับบริการแต่ละครั้งก็ใช้เวลาไม่นานนัก ยกเว้นการมารับบริการครั้งแรก เท่านั้นที่ต้องใช้เวลาซักถามประวัติและทำการตรวจร่างกายทั่ว ๆ ไป